



KOLOFON

Forslag til en kvalitetssikring og
nyorganisering af egnsteatrene

Rapport fra en arbejdsgruppe
nedsat af kulturministeren

Kunststyrelsen, april 2006

Kunststyrelsen
Kongens Nytorv 3
1050 København K

INDHOLD

- 3** *Indledning*
- 4** *Sammenfatning af arbejdsgruppens overvejelser og anbefalinger*
- 6** *Egnsteaterbegrebet*
- Refusionsordning uden rammestyring
 - Præcisering af begreb og opgaver
 - Regionalteatre - en tidssvarende betegnelse for de decentrale teatre
- 7** *Arbejdsgruppens svar på kommissoriets fire hovedspørgsmål:*
- EN TILBAGEVENDENDE TEATERFAGLIG KVALITETSVALURDERING
– Ny teaterkonsulentordning – Opgavebeskrivelse - Udpegning og forudsætninger
- EN STÆRK LOKAL FORANKRING
– Udbygning af kommunernes og bestyrelsernes opgaver
- ET TEATERMÆSSIGT HØJT NIVEAU
- Forhøjelse af minimums- og maksimumsbeløbet
- RUM FOR EKSPERIMENTERENDE VIRKSOMHED
- Harmonisering af aftaleperiodens længde
- 11** *Supplement*
DE SMÅ STORBYTEATRE – Egnsteatrenes uheldige fætter
- 12** *Bilag*
- Arbejdsgruppens kommissorium
 - Den nuværende egnsteaterordning
 - Egnsteaterbekendtgørelsen
 - Fakta om egnsteatre

INDLEDNING

I forbindelse med stemmeaftalen mellem regeringen (Venstre og Konservative) og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om kommunalreformen på kulturområdet blev der aftalt følgende med hensyn til egnsteatrene:

"Teaterlovsforslagets bestemmelser om indførelse af rammestyling på egnsteaterområdet udgår. Parterne er enige om i løbet af efteråret 2005 at drøfte, hvorledes det sikres, at beslutningen om støtte til egnsteatrene og eventuelt de små storbyteatre sker på baggrund af teaterfaglige kvalitetsvurderinger".

Forligspartierne drøftede i løbet af efteråret 2005 dette spørgsmål, og blev enige om at anmode en arbejdsgruppe om at komme med et forslag, som kan indgå i de videre politiske overvejelser.

Derfor nedsatte kulturminister Brian Mikkelsen i december 2005 en arbejdsgruppe, der fik til opgave at udarbejde et forslag til en ny model for fordeling af tilskud til egnsteatre. Oplægget til den nye egnsteatermodel skal – inden for de nuværende økonomiske rammer - sikre:

- et teatermæssigt højt niveau
- en stærk lokal forankring
- en tilbagevendende teaterfaglig kvalitetsvurdering, samt
- rum til eksperimenterende virksomhed.

Arbejdsgruppen har bestået af:

Mogens Holm, formand for Foreningen Af Små Teatre (FAST) (formand)

Gitte Kath, instruktør og scenograf, Egnsteatret Møllen

Henrik Køhler, formand for BørneTeater-Sammenslutningen (BTS)

Peter Westphael, leder af Randers Egnsteater

Litten Hansen, næstformand for Kunstrådet

Arbejdsgruppen sekretariatsbetjenes af Kunststyrelsens Scenekunstcenter ved fuldmægtig Mette Sloth Møller.

Der har i perioden 1. januar til 31. marts 2006 været afholdt 6 møder.

Arbejdsgruppen har lagt følgende materiale til grund for udarbejdelsen af rapportens forslag:

- Teaterlov – lovbekendtgørelse nr. 1003 af 29. november 2003.
- Lov om ændring af teaterloven – lov nr. 519 af 21. juni 2005.
- Bekendtgørelse om statsrefusion af kommuners driftstilskud til egnsteatre (udkast af 3. april 2006).
- Betænkning nr. 1373 om Teaterstøtte i Danmark (Kulturministeriet 1999).
- Kulturministeriets notat vedr. ændring af egnsteaterordningen (6. oktober 2005).
- Brev fra Kunstrådets Scenekunstudvalg af 22. november 2005 vedr. rammestyling.
- Diverse statistisk materiale vedr. egnsteatre og små storbyteatre.

SAMMENFATNING AF ARBEJDS-GRUPPENS OVERVEJELSER OG ANBEFALINGER

Arbejdsgruppen har gennemgået udviklingen indenfor de små teatre siden egnsteaterlovens ikrafttræden i 1979, og analyseret sammenhængen mellem teatrenes organisatoriske/økonomiske fundering og det teatermæssige niveau.

I kraft af egnsteaterordningen har det professionelle teater i Danmark gennemgået en historisk enestående decentralisering. Den ligelige ansvarsfordeling mellem stat og kommune har ført til en markant stigning i antallet af kommuner, der ønsker at investere i teater, som en vigtig del af det lokale kulturliv; og har endvidere betydet, at de nye teatre har kunnet etablere sig i en hensigtsmæssig lokal kontekst, samt at teatrenes kvalitative niveau, målt med en national målestok, generelt har været højt.

På den baggrund konkluderer arbejdsgruppen, at de afgørende forudsætninger for at sikre det kvalitative niveau og bevare den hensigtsmæssige decentrale fordeling af teatrene over hele landet er, at den gældende refusionsordning bevares.

At rammestyre området, altså at underlægge det en på forhånd fastlagt økonomisk ramme, ville få flere uheldige effekter, deriblandt den, at enhver ansats til udvikling ét sted, ville betyde indskrænkning andre steder. Den solidariske stræben efter udvikling og fornyelse, som kendetegner miljøet i dag, ville forsvinde. Det samme ville kommunernes ønske om at påtage sig et medansvar for det regionale teater. Rammestyling af området vil med andre ord modvirke de ønsker om decentralt kvalitetsteater, som ligger til grund for arbejdsgruppens kommissorium.

Med udgangspunkt i kommissoriet anbefaler arbejdsgruppen:

- at den hidtidige betegnelse "egnsteater" erstattes med den mere dynamiske og visionære betegnelse "regionalteater".
- at det nøjere præciseres, hvad et egnsteater/regionalteater er, og hvad det kan være.
- at der etableres et fagligt forum bestående af tre deltidsansatte teaterkonsulenter, som følger teatrene nøje, og som gennem en løbende dialog med såvel teatrene som kommunerne sikrer, at teatrenes kunstneriske niveau fastholdes og udvikles.
- at konsulenterne, i tilfælde af et teaters aktiviteter ikke skønnes at være på et tilstrækkeligt kunstnerisk niveau, og hvis dialogen i løbet af en aftaleperiode ikke fører til de nødvendige forbedringer, skal kunne anbefale til Scenekunstudvalget, at den statslige refusion indstilles.
- at Kunstrådets Scenekunstudvalg efter henstilling fra og i dialog med konsulenterne, skal kunne træffe beslutning om at indstille statsrefusionen i fald det skønnes, at et givent teaters aktiviteter ikke er på højde med de kvalitetskrav, som udvalget lægger til grund for sin øvrige praksis.
- at der tilføjes et kvalitetskriterium i Teaterloven, således at Scenekunstudvalget får mulighed for at træffe en sådan beslutning med henvisning til de kvalitetskrav, som udvalget lægger til grund for sin øvrige praksis.
- at egnsteater/regionalteater-aftaleperioderne harmoniseres til fire år.

- at staten, i de tilfælde hvor den er hovedtilskudsyder, får mulighed for at overdrage de forpligtelser der er forbundet hermed, til de tilskudsydende kommuner.
- at den kommunale hovedtilskudsyder udpeger minimum ét medlem til egnsteatrets/regionalteatrets bestyrelse og i øvrigt påser, at bestyrelsen har de nødvendige kompetencer.
- at minimums- og maksimumsgrænserne for tilskud til egnsteatre/ regionalteatre reguleres jævnfør anbefalingerne i Teaterudvalgets Betænkning 1373 (Kulturministeriet 1999).

Arbejdsgruppen peger på, at der er forskel på, om et teater er *professionelt*, og om det lever op til nogle givne *kvalitetskrav*. Begrebet *professionalisme* relaterer sig til formelle kvalifikationer hos de kunstnere, der forventes beskæftiget ved et teater, og kan dermed vurderes forud for et teaters etablering. Denne vurdering foretages af Scenekunstudvalget efter indstilling fra konsulenterne.

Den *kvalitetsvurdering*, som rapporten anbefaler, baserer sig på et teaters konkrete kunstneriske praksis, og forudsætter en dialog med egnsteater/regionalteaterkonsulenterne om denne praksis.

I kommissoriet stipuleres det, at det samlede forslag til fornyelse skal holdes "indenfor de nuværende økonomiske rammer". Arbejdsgruppen peger i den forbindelse på, at det, der først og fremmest kendetegner disse rammer er, at der er tale om en refusionsordning. Det vil sige, at de statslige udgifter varierer i takt med de kommunale driftstilskud til egnsteatrene. Når et nyt teater åbner, så udvides rammerne, og når et teater lukker, så indsnævres de.

Situationen er dog ikke mere labil, end at det er muligt i runde tal at foruddiskontere forbruget på området for de kommende år; og det er arbejdsgruppens vurdering, at rapportens forslag ikke i sig selv indebærer nogen fordyrelse i forhold til det forventelige forbrug under den nuværende egnsteaterordning.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der gennemføres en længe tiltrængt forhøjelse af minimumsgrænsen for teatrenes driftstilskud – en udgift, som arbejdsgruppen mener i en vis udstrækning kan imødekommes af besparelser, der må forventes at komme i udgifterne til statsrefusion til de eksisterende egnsteatre, når kravene til egnsteatrene skærpes.

Arbejdsgruppen peger på to forhold som netop vil medvirke til at sikre teatrenes lokale forankring. Dels bør den lokale tilskudsyder udpege mindst ét medlem til teatrets bestyrelse; dels bør staten, i de tilfælde hvor den er hovedtilskudsyder, kunne overdrage de forpligtelser, der er forbundet hermed, nemlig godkendelse af teatrets vedtægter, budget samt regnskab, til den hovedtilskudsydende kommune.

Det økonomiske og tidsmæssige grundlag for eksperimenterende virksomhed foreslås sikret ved at harmonisere aftaleperiodernes længde samt indførelse af ordningen med konsulenter.

Endelig vil betegnelsen "regionalteatre" opgradere teatrets status og støtteværd, ikke mindst lokalt. Betegnelsen beskriver bedre teatret i forhold til landets øvrige teatertyper, og peger samtidig aktivt på muligheden for at en flerhed af kommuner går sammen om finansiering og opbakning.

Rapporten er resultatet af en omhyggelig afvejning af en række forskellige hensyn, og arbejdsgruppen påpeger, at den skal ses som et samlet hele, hvor de enkelte del-elementer er indbyrdes forbundet. Det er

med andre ord kombinationen af løsningsforslag, der sikrer et teatermæssigt højt niveau og en stærk lokal forankring.

EGNSTEATERBEGREBET

Refusionsordning uden rammestyring

Der blev i 2005 fremsat et lovforslag om ændring af Teaterloven (Lovforslag nr. L50) med henblik på udmøntning af kommunalreformen. Dette lovforslag indebærer en ændring af refusionsordningen på egnsteaterområdet til en rammestyring af ordningen. Rammestyningen af egnsteaterordningen blev ikke gennemført, idet der blev fremsat et ændringsforslag til lovforslag L50, som fastholdt en refusionsordning uden rammestyring på egnsteaterområdet.

I månederne op til nedsættelsen af arbejdsgruppen har forestillingen om rammestyring igen figureret i debatten. Efter en drøftelse blandt partierne bag stemmeaftalen om kommunalreformen på kulturområdet, er den dog udeladt i arbejdsgruppens kommissorium.

Arbejdsgruppen har ikke desto mindre vendt spørgsmålet om rammestyring og peger i den forbindelse på Scenekunstudvalgets nylige vurdering af, at bevarelsen af refusionsordningen på egnsteaterområdet er nødvendig for at sikre en geografisk spredning af teatre i alle dele af landet. Det vil være ødelæggende for kommunernes incitament til at investere i de lokale teatre, hvis staten ikke fortsat refunderer halvdelen af kommunernes udgifter.

Arbejdsgruppen deler Scenekunstudvalgets vurdering og understreger, at forudsætningen for, at der kan indføres en troværdig kvalitetsudviklingsmodel, er, at det statslige engagement, som refusionsordningen er udtryk for, bevares.

Præcisering af begreb og opgaver

Arbejdsgruppen har konstateret, at der er behov for en afgrænsning af hvad et egnsteater er. Med udgangspunkt i den seneste egnsteaterbekendtgørelse vil arbejdsgruppen foreslå en definition samt opgavebeskrivelse som ser således ud:

"Et egnsteater/regionalteater er et professionelt producerende teater, som udbyder forestillinger hen over teatersæsonen, og hvis drift helt eller delvist finansieres af en eller flere sammenhængende kommuner. Egnsteatret/regionalteatret skal have et teatermæssigt kvalitativt niveau svarende til det, som Scenekunstudvalget lægger til grund for sin øvrige praksis. Et egnsteater/regionalteater defineres desuden ved at have en kontinuerlig drift, hvilket normalt vil sige minimum 2 produktioner årligt, et fast spillested, fortløbende produktion af forestillinger samt en lokal forankring.

Et egnsteater/regionalteater har som primær opgave at producere teater for børn og unge, teater for voksne, danseteater, musikteater, opera, performanceteater eller eksperimenterende teater. Turnevirksomhed kan forekomme som en naturlig del af sæsonvirksomheden, men en del af virksomheden skal være stationær.

Et egnsteater/regionalteater kan desuden som sekundære opgaver arrangere gæstespil, afholde festivaler og andre enkeltstående begivenheder, gennemføre særlige formidlingsindsatser samt indgå i lokale, nationale og internationale samarbejder.

Kunstrådets Scenekunstudvalg afgør, efter indstilling fra egnsteater/regionalteaterkonsulenterne om teatrets virksomhed kan karakteriseres som produktion af professionel scenekunst, samt om teatret kvalitativt holder et niveau, der berettiger til fortsat refusion."

En sådan præcisering af egnsteater/regionalteaterbegrebet vil - i kombination med en ny egnsteater/regionalteaterkonsulentordning - forhindre opkomsten af nogle af de mest fantasifulde af de teaterproduktionskonstruktioner, som i dag er formelt refusionsberettigede, men som efter arbejdsgruppens opfattelse falder uden for de intentioner, der ligger bag egnsteater/regionalteaterbegrebet. Præciseringen vil højne det kvalitative niveau og bidrage til at sikre, at de samlede økonomiske rammer kan holdes.

Regionalteatre - en tidssvarende betegnelse for de decentrale teatre

Begrebet "egnsteater" er slidt og uden positive konnotationer. I forbindelse med en ny bekendtgørelse vil der være flere fordele forbundet med en ny og mere dynamisk betegnelse. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at teatrene under ordningen fremover benævnes *regionalteatre*.

Den nye betegnelse vil signalere højnelse af det kvalitative niveau, og den vil præcisere at teatrene under den nye støttemodel kan forankres i en flerhed af kommuner og etableres overalt, hvor det økonomiske grundlag og de kunstneriske forudsætninger er til stede.

Begrebet "regionalteater" giver også god mening i og med at de nye kommuner skal til at tænke mere regionalt, enten fordi de er store, eller fordi de skal til at samarbejde med andre kommuner.

Arbejdsgruppens svar på kommissoriets fire hovedspørgsmål

EN TILBAGEVENDENDE TEATERFAGLIG KVALITETSVURDERING

Ny teaterkonsulentordning

Arbejdsgruppen har drøftet, hvorledes en ny egnsteater/regionalteatermodel, der tager højde for kommissoriets krav om et højt teatermæssigt niveau, en stærk lokal forankring, en tilbagevendende teaterfaglig kvalitetsvurdering, samt rum til eksperimenterende virksomhed, kan se ud.

Arbejdsgruppen ser et egnsteater/regionalteaterlandskab for sig, der skal være i konstant bevægelse og udvikling, og hvor der løbende sker en sikring af kvalitetsniveauet på hele området.

Der skal være plads til bevægelighed i ordningen. Nye teatre skal kunne opstå, og eksisterende teatre skal kunne udvikle sig – både organisatorisk og kunstnerisk, og i form og indhold. De teatre, hvor kvaliteten er for dårlig og udviklingsmulighederne er udtømte, skal kunne udskiftes eller få statsrefusionen trukket tilbage.

Der skal være mulighed for vækst – såvel i antallet af egnsteatre/regionalteatre som i det enkelte teaters økonomiske rammer. Men der skal også være en sammenhæng mellem de offentlige udgifter til statsrefusion til kommunerne og det kvalitative niveau på teatrene. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at der etableres en egnsteater/regionalteaterkonsulentfunktion.

Arbejdsgruppen finder at det kvalitative niveau på egnsteatrene/regionalteatrene generelt er højt. Etableringen af en teaterkonsulentordning med en tilbagevendende teaterfaglig kvalitetsvurdering er derfor tænkt som en sikring af at kvaliteten oprettholdes og udvikles.

Opgavebeskrivelse

Konsulentfunktionen udgøres af 3 deltidsansatte teaterkonsulenter. Konsulenterne skal fungere som en enhed, der skal være i løbende dialog med og bistå hinanden i udførelsen af arbejdsopgaverne og som arbejder

ind over hinandens områder, således at der i konsulentfunktionen skabes et højt kvalificeret, fagligt miljø til gavn for hele området.

Konsulenternes overordnede opgave er at følge udviklingen på egnsteater/-regionalteaterområdet nøje, og bidrage til udvikling og kvalitet på teatrene. De skal overvære teatrenes forestillinger og følge deres projekter, og være i løbende dialog med såvel teatrene som kommunerne. De skal rådgive såvel overfor eksisterende som for potentielle tilskudsydere og teatre.

I denne sammenhæng er det afgørende, at teatrene vurderes på deres *praksis*. Konsulenterne får også til opgave at rådgive kommuner, der ønsker at indgå helt nye egnsteater/regionalteateraftaler, men denne rådgivning vil i sagens natur være baseret på de *forventninger*, man kan have til det givne teater. En eventuel indstilling til Scenekunstudvalget om at træffe beslutning om at indstille refusionen må baseres på en konkret vurdering af teatrets praksis over en årrække.

Konsulenterne skal foretage en skriftlig evaluering af samtlige teatre hvert 4. år og er derfor forpligtet til aktivt at opsøge teatrene og kommunerne over hele landet, dog med særlig fokus på de teatre og kommuner, som har behov for dialog og sparring.

I konsulenternes arbejde bør indgå evaluering af teatrenes

- administrative niveau
- tekniske niveau
- faglige niveau
- organisatoriske niveau, og
- kunstneriske niveau.

Konsulenterne arbejder uafhængigt af Kunstråd og Scenekunstudvalg, men er forpligtet til at være i løbende dialog med Scenekunstudvalget.

Konsulenterne får dermed en dobbeltrolle i forhold til det lokale led, dels som rådgiver, dels som evaluator. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at konsulenterne - med en fornuftig tilrettelæggelse af arbejdet - vil komme til at fungere som en konstruktiv dialogpartner i forhold til teatre og kommuner.

I den forbindelse ønsker arbejdsgruppen at understrege, at det netop er dialogen mellem konsulenterne, teatrene og kommunerne, der gør ordningen til et styringsredskab, som både kan anvendes til at kontrollere de offentlige udgifter til teater, og til at løfte kvalitetsniveauet og udvikle teatrene.

I de tilfælde, hvor udviklingen af et teater må opgives, og hvor det kan komme på tale at indstille statsrefusionen, mener arbejdsgruppen, at det nødvendigvis må være Kunstrådets Scenekunstudvalg, der - efter indstilling fra egnsteater/regionalteaterkonsulenterne - træffer den endelige afgørelse. Der vil være tale om en beslutning med vidtrækkende konsekvenser, hvorfor ansvaret ikke bør ligge alene hos konsulenterne.

I de tilfælde hvor Scenekunstudvalget, på basis af konsulenternes evalueringer, træffer beslutning om at inddrage statsrefusionen, skal dette varsles til teatret og kommunen senest et år før den igangværende aftaleperiodes udløb.

Konsulenternes og Scenekunstudvalgets respektive opgaver og forpligtelser indarbejdes i bekendtgørelsen.

Egnsteater/regionalteaterkonsulenterne skal kunne inddrage "sagkyndige" i deres arbejde i sager, der ligger uden for konsulenternes kernekompetenceområder, eksempelvis operakyndige.

I arbejdet med at rådgive om og godkende de vedtægter og aftaler, som kommuner og teatre når frem til, skal konsulenterne kun-

ne trække på den administrative og juridiske ekspertise i Kunststyrelsen. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at konsulentfunktionen får stillet et vist antal timers sekretariatsbistand til rådighed i Kunststyrelsen.

Udgifterne til den skitserede konsulentordning skønnes at beløbe sig til mellem 1 og 1,5 mio. kr., som bør finansieres udenfor de nuværende økonomiske rammer.

Udpegning og forudsætninger

De tre konsulenter udpeges efter opslag af Kunstrådets Scenekunstudvalg og ansættes i Kunststyrelsen efter drøftelse i et samråd bestående af repræsentanter for Scenekunstudvalget, Børneteatersammenslutningen (BST) og Foreningen Af Små Teatre (FAST). Samrådet skal sikre så stort et rekrutteringsgrundlag som muligt, og samtidig skabe medejerskab og involvering i kvalitetssikringsordningen. Ansættelsesstedet for konsulenterne er Kunststyrelsen, men det forudsættes at konsulenterne primært arbejder med udgangspunkt i eget hjem. Aflønningen bør ske med udgangspunkt i det samme niveau som er gældende for medlemmerne af Kunstrådets Scenekunstudvalg.

Ansættelsesperioden vil være 4 år. Arbejdsgruppen anbefaler at konsulenternes ansættelsesperiode forskydes, så der kan foretages løbende udskiftning - også forskudt i forhold til Kunstrådets Scenekunstudvalgs funktionsperiode.

Konsulenterne skal have en solid teaterfaglig baggrund og god indsigt i teatermiljøet. Arbejdsgruppen finder desuden, at det er af stor betydning for en velfungerende konsulentordning, at de personer, der ansættes - til trods for at der er tale om deltidsstillinger - vil kunne udvise en betydelig grad af fleksibilitet i forhold til arbejdsopgaven.

Endelig bør der ved ansættelsen af konsulenterne tages hensyn til, at alle egnsteatre/regionalteatre per definition er placeret i provinsen, og at hovedparten af disse er placeret i Jylland. Derfor skal mindst én af konsulenterne have base på Fyn eller i Jylland. Dette vil både begrænse rejsetiden i forbindelse med konsulenternes opsøgende virksomhed, og sikre en nødvendig decentralisering af funktionen.

EN STÆRK LOKAL FORANKRING

Kommunernes og bestyrelsernes opgaver

Det er vigtigt, at kommunalreformen - og statens nye rolle som såkaldt "hovedtilskudsyder" for en række egnsteatre - ikke medfører en ringere lokal forankring for teatrene, end det hidtil har været tilfældet. Derfor foreslår arbejdsgruppen, at staten, i de tilfælde hvor den er hovedtilskudsyder, får mulighed for at overdrage de forpligtelser der er forbundet hermed, til den kommune, der yder det største tilskud.

Endvidere anbefaler arbejdsgruppen, at den kommunale hovedtilskudsyder udpeger minimum ét medlem til egnsteatrets/regionalteatrets bestyrelse og i øvrigt får til opgave at sikre, at bestyrelsen har de nødvendige kompetencer.

Det bemærkes at kommunerne i givet fald vil komme til at udøve disse funktioner i dialog med teaterkonsulenterne, og at Scenekunstudvalget naturligvis må have det sidste ord at skulle have sagt i de tilfælde, hvor der kan rejses tvivl om, hvorvidt eksempelvis vedtægterne lever op til lovens krav.

En gennemgang af egnsteatrenes/regionalteatrenes vedtægter viser, at de lokale tilskudsydere allerede nu - i en lang række tilfælde - udpeger ét eller flere medlemmer til egnsteatrenes/-

regionalteatrenes bestyrelser. Der er dog også eksempler på, at vedtægterne ikke specificerer, hvem der skal udpege bestyrelsesmedlemmerne, ligesom det i andre vedtægter er den siddende (gamle) bestyrelse, der udpeger den nye bestyrelse.

Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at der indarbejdes krav i bekendtgørelsen om, at vedtægterne skal følge almene principper for udpegning af bestyrelsesmedlemmer og for disses habilitet. Scenekunstudvalget bør dog kunne dispensere for kravene til styreform i særlige tilfælde, for eksempel ved kollektiv ledelse.

ET TEATERMÆSSIGT HØJT NIVEAU

Forhøjelse af minimumsbeløbet

Indførelse af konsulentordningen vil i sig selv bidrage til et teatermæssigt højt niveau, men dialog og sparring alene gør det ikke. Der må også være det nødvendige økonomiske grundlag for en forsvarlig professionel teaterdrift.

I 2006 ligger minimumsbeløbet jf. finansloven på 2.336.031 kr. Det vil sige, at for at få opnå 50% refusion af driftstilskuddet til et egnsteater/-regionalteater, skal det samlede driftstilskud i 2006 mindst være på 2.336.031 kr.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at dette minimumsbeløb bør hæves til 3 mio. kr., hvis et egnsteater/regionalteater fortsat skal kunne producere forestillinger af høj kvalitet, med plads til udvikling, og samtidig være i kontinuerlig drift hen over teatersæsonen. En stigning i minimumsbeløbet vil være naturlig set i relation til at hovedparten af kommunerne er vokset betydeligt i størrelse i forbindelse med kommunalreformen.

Allerede Betænkning nr. 1373 om Teaterstøtte i Danmark, påpegede behovet for en

forhøjelse af minimumsgrænsen. Arbejdsgruppen tilslutter sig betænkningens anbefaling og peger på, at en stigning i minimumsbeløbet, sammen med de øvrige elementer i nærværende forslag, vil bidrage til at styrke kvaliteten på egnsteater/regionalteaterområdet.

Arbejdsgruppen foreslår, at det nye minimumskrav implementeres gradvist i forbindelse med indgåelsen af nye egnsteater/regionalteateraftaler samt ved fornyelsen af gamle aftaler, for at give tilskudsyderne mulighed for at budgettere med det nye minimumsbeløb. I 2006 er der 9 egnsteater/regionalteater (ud af i alt 28), hvis samlede driftstilskud ligger under 3 mio. kr., og som vil skulle opjusteres for fortsat at oppebære 50% refusion. Det anslås, at en sådan opjustering af minimumsbeløbet vil medføre en ekstraudgift til statsrefusion på ca. 2,4 mio. kr. (2006-niveau).

Maksimumsbeløbet, dvs. det maksimale beløb en kommune kan opnå 50% refusion af, angives også i Finansloven, og er i dag på 7.319.519 kr. Dette beløb bør øges tilsvarende.

For så vidt angår finansieringen af denne stigning, peger arbejdsgruppen på, at rapportens øvrige anbefalinger, herunder opstramningen af egnsteater/regionalteaterdefinitionen, vil reducere statens udgifter til nogle af de eksisterende egnsteater/regionalteaterinitiativer og dermed medvirke til at kontrollere udgiftsstigningen på området.

RUM FOR EKSPERIMENTERENDE VIRKSOMHED

Harmonisering af egnsteater/-regionalteateraftaleperiodens længde

Med eksperimenterende teater forstår arbejdsgruppen nyskabende teatervirksom-

hed, der forsøger at udvikle teaterkunsten - både i relation til form og indhold.

I kraft af den foreslåede konsulentordning samt forhøjelsen af minimums- og maksimumsbeløbene må det forudsættes, at ethvert teater i et eller andet omfang arbejder udviklende og eksperimenterende.

Arbejdsgruppen foreslår dog, at lovgivningen ændres således at længden på egnsteater/regionalteateraftalerne fremover sættes til en tidsbestemt periode på fire år for alle nyindgåede egnsteater/regionalteateraftaler – mod de nuværende "minimum 3 år".

En sådan harmonisering af aftalelængden vil betyde et mere overskueligt og styrbart egnsteater/regionalteaterbillede, det vil give teatrene bedre mulighed for at eksperimenterer samt for at planlægge og gennemføre fornyelse og eksperimenteren; og endelig vil det give konsulenterne tid til udvikling og evalueringer.

Det er særdeles vigtigt at aftalerne fortsat ligger forskudt i forhold til hinanden, så konsulenterne har mulighed for at fordele deres indsats jævnt ud over ansættelsesperioden.

Supplement

DE SMÅ STORBYTEATRE

Egnsteatrenes uheldige fætter

Egnsteatrene og de små storbyteatre var helt frem til 1995 underlagt samme bekendtgørelse, og med det nye kommunale Danmarkskort synes der ikke længere at være nogen grund til at opretholde en skelnen.

Først og fremmest er der ingen tvivl om, at også de små storbyteatre vil kunne drage fordel af en kvalitetssikringsordning; men også principielt er det arbejdsgruppens op-

fattelse, at vilkårene for, og kravene til, sammenlignelige teatre bør være ens.

Denne problemstilling er dog ikke omfattet af arbejdsgruppens kommissorium, hvorfor den ikke har været til egentlig behandling i egnsteaterarbejdsgruppen.

Bilag 1: ARBEJDSGRUPPENS KOMMISSORIUM

Kommissorium for oplæg til ny egnsteatermodel

I stemmeaftalen mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om kommunalreformen på kulturområdet blev der aftalt følgende med hensyn til egnsteatrene:

"Teaterlovsforslagets bestemmelser om indførelse af rammestyring på egnsteaterområdet udgår. Parterne er enige om i løbet af efteråret 2005 at drøfte, hvorledes det sikres, at beslutningen om støtte til egnsteatrene og evt. de små storbyteatre sker på baggrund af teaterfaglige kvalitetsvurderinger."

Forligspartierne har i løbet af oktober og november 2005 drøftet dette spørgsmål og er enige om at anmode en arbejdsgruppe, som sammensættes af relevante interessenter på området, om at komme med et forslag, som kan indgå i den videre politiske overvejelser.

Kommissorium

Til brug for de videre forhandlinger om en ny model for støtte til egnsteatre nedsættes derfor en lille arbejdsgruppe med følgende kommissorium:

"Der anmodes om et forslag til en ny model for fordeling af støtte til egnsteatre, der sikrer

- et teatermæssigt højt niveau
- en stærk lokal forankring
- en tilbagevendende teaterfaglig kvalitetsvurdering
- rum til eksperimenterende virksomhed

Forslaget skal holdes inden for de nuværende økonomiske rammer for støtten til egnsteatre.

Arbejdsgruppen skal aflevere sit forslag til Kulturministeriet med udgangen af marts 2006.

Arbejdsgruppen sekretariatsbetjenes af Kunststyrelsen.

Arbejdsgruppens sammensætning

- Mogens Holm, formanden for Foreningen Af Små Teatre (FAST)
- Henrik Køhler, formand for BørneTeaterSammenslutningen (BTS)
- Gitte Kath, instruktør og scenograf, Egnsteatret Møllen
- Peter Westphael, leder af Randers Egnsteater
- Litten Hansen, næstformand for Kunstrådet

Bilag 2: DEN NUVÆRENDE EGNSTEATERORDNING

I 2006 er der 28 godkendte egnsteatre i Danmark, med hjemsted uden for Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner. Staten refunderer 50% af kommunernes (og amtskommunernes indtil 31.12.06) refusionsberettigede driftstilskud til disse egnsteatre.

Under den nuværende egnsteaterordning defineres et egnsteater som "et professionelt producerende teater med hjemsted uden for de i §1 (se ovenfor) nævnte kommuner, og hvis drift helt eller delvist finansieres af én eller flere kommuner" (Bekendtgørelse om statsrefusion af kommunernes driftstilskud til egnsteatre, udkast af december 2005).

Et egnsteaters primære opgaver er at fungere som stationært teater, turnerende teater, teater for børn og unge, samt for voksne, danseteater samt som eksperimenterende teater. Et egnsteater skal desuden bidrage til at udvikle scenekunsten. Derudover kan et egnsteater udøve sekundære aktiviteter så som arrangere gæstespil, afholde festivaler, gennemføre særlige formidlingsindsatser samt indgå i lokale, nationale og internationale samarbejder - så længe teatrets hovedaktivitet er produktion af professionelt teater (Bekendtgørelse om statsrefusion af kommunernes driftstilskud til egnsteatre, udkast af december 2005).

Ud over at skulle fungere som et professionelt producerende teater, er der i lovgivningen krav om at et teater skal have indgået en minimum 3-årig skriftlig aftale om driftstilskud med en kommune (og/eller et amt) for at kunne blive godkendt som egnsteater. Desuden skal tilskudsydernes driftstilskud overholde et minimumsbeløb, der fastsættes på finansloven (2.336.031 kr. i 2006). Statsrefusionen, som udgør 50% af tilskudsydernes driftsudgifter til det enkelte egnsteater, ydes inden for et maksimum,

der fastsættes på den årlige finanslov. Maksimumbeløbet udgør i 2006 7.319.519 kr. Endelig er det en betingelse, at højst 15% af det refusionsberettigede driftstilskud må anvendes til betaling af husleje.

Professionelt teater

I den gældende egnsteaterordning er det centrale krav til et teater, for at det kan godkendes som egnsteater, at det er et teater, der producerer professionelle teaterforestillinger.

I afgørelsen af om et teater kan karakteriseres som et professionelt teater anvendes i dag den definition af professionelt teater, som fremgår af "Kulturministeriets vejledning om billetkøbstilskud og refusion" (Kulturministeriets vejledning af 10. januar 1997). Denne vejledning bruges i forbindelse med vurderingen af forestillinger fra teatre generelt, og altså ikke kun i forbindelse med egnsteatrenes forestillinger. Vejledningen definerer i første omgang begrebet "teater i teaterlovens forstand" med det formål at fastslå, hvilke "arrangementer", der kan indeholdes i begrebet "teater". Det drejer sig om forestillinger,

- hvor der foreligger et manuskript, et dramatisk forløb og/eller et samlende koncept som grundlag for forestillingen,
- hvor der medvirker professionelle skuespillere, sangere og/eller dansere,
- hvor der – afhængig af forestillingens karakter – ved dennes produktion deltager instruktør, scenograf, koreograf m.v., og endelig forestillinger
- hvor der indgår sceniske effekter som kostumer, scenografi, lys, lyd m.v.

For at et arrangement kan karakteriseres som "teater i teaterlovens forstand" kræves det, at forestillingen i sin form, opbygning og fremførelse kan indeholdes i det til en-

hver tid siddende Scenekunstudvalgs indkredsning af begrebet teaterkunst.

Forestillinger af skuespil, opera, operette, musical og ballet, herunder ny dans, falder umiddelbart inden for begrebet "teater" i teaterlovens forstand.

For at en teaterforestilling ydermere kan karakteriseres som professionel, kræves ifølge vejledningen, at der er tale om en forestilling, hvor

"forestillingens instruktør, scenograf, ko-reograf samt medvirkende for den væsentlige dels vedkommende qua en teaterfaglig uddannelse på en af staten anerkendt uddannelsesinstitution, i kraft af en teaterkarriere eller en over de seneste år opretholdt væsentlig egenindtægt ved arbejde inden for teatret, kan anerkendes som professionelle".

Dog kan en forestilling, der ikke opfylder ovenstående karakteristika godkendes af Scenekunstudvalget, såfremt forestillingen efter sin karakter og sin kvalitet kan anses for på et kunstnerisk professionelt niveau at ville bidrage til teaterkunstens udvikling i Danmark.

I tvivlstilfælde er det Kunstrådets Scenekunstudvalg, der vurderer, om et teaters forestillinger er professionelle, og om teatrets aktiviteter er teater i teaterlovens forstand.

Bilag 3: UDKAST TIL EGNSTEATERBEKENDTGØRELSE AF 3. APRIL 2006

Bekendtgørelse om statsrefusion af kommuners driftstilskud til egnsteatre

I medfør af § 15 i lov om teater, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1003 af 29. november
2003 som ændret ved lov nr. 1156 af 19.
december 2003 fastsættes:

§ 1. Staten refunderer 50% af kommuner-
nes driftstilskud til egnsteatre uden for Kø-
benhavns, Frederiksberg, Odense, Århus og
Aalborg kommuner.

Kapitel 1

Definition og opgaver

§ 2. Ved et egnsteater forstås i denne be-
kendtgørelse et professionelt producerende
teater med hjemsted uden for de i § 1
nævnte kommuner, og hvis drift helt eller
delvist finansieres af en eller flere kommu-
ner.

Stk. 2. Et egnsteater kan som primær
opgave fungere som stationært teater, tur-
nerende teater, teater for børn og unge,
teater for voksne, danseteater samt som
eksperimenterende teater. Et egnsteater
skal bidrage til at udvikle scenekunsten. En
del af teatrets virksomhed bør være statio-
nær.

Stk. 3. Et egnsteater kan desuden som
sekundære opgaver f.eks. arrangere gæste-
spil, afholde festivaler, gennemføre særlige
formidlingsindsatser samt indgå i lokale,
nationale og internationale samarbejder.

Stk. 4. Kunstrådet afgør, om et egnstea-
ters virksomhed kan karakteriseres som
professionel produktion af scenekunst.

Kapitel 2

Vedtægter

§ 3. Det enkelte egnsteater udarbejder
vedtægter for institutionen.

Stk. 2. Vedtægterne skal bl.a. indeholde
bestemmelser om teatrets navn og hjem-
sted, om formål, om bestyrelsens sammen-
sætning og valg måde, om ansættelse af
teaterledelse, om budget, regnskab, revisi-
on og årsberetning, om vedtægtsændringer
og om forhold ved en eventuel ophørssitua-
tion.

Stk. 3. Vedtægterne skal godkendes af
teatrets hovedtilskudsyder, dvs. pågælden-
de kommune eller Kunststyrelsen, hvis sta-
ten er hovedtilskudsyder. I de tilfælde, hvor
en kommunal tilskudsyder og statens til-
skud er lige store, betragtes den kommunale
tilskudsyder som hovedtilskudsyder.

Kapitel 3

Forudsætninger for statsrefusion

§ 3. Statsrefusion af kommunernes driftstil-
skud til det enkelte egnsteater ydes, så-
fremt en eller flere kommuner har indgået
en minimum 3-årig skriftlig aftale om drifts-
tilskud med det enkelte teater, som opfyl-
der betingelserne i §§ 4 og 5.

§ 4. Det årlige kommunale refusionsberet-
tiggede driftstilskud til det enkelte egnsteater
skal udgøre et minimum, der angives på de
årlige finanslove.

Stk. 2. For egnsteatre, der før 1. januar
2007 har modtaget tilskud fra en eller flere
amtskommuner, vil minimumskravet til det
kommunale driftstilskud kunne fraviges.

Stk. 3. Ved oprettelse af nye egnsteatre
kan bestemmelsen i stk. 1. fraviges i den
første aftaleperiode, således at minimum i
aftalens første år fastsættes til 50 pct. og i
aftalens andet år til 75 pct. af det mini-
mumsbeløb, der angives på de årlige
finanslove.

§ 5. Statsrefusion af kommunernes årlige
driftstilskud til det enkelte egnsteater ydes
inden for et maksimum, der angives på de
årlige finanslove.

Stk. 2. En regulering af maksimum, jf. stk. 1, kan i aftaleperioden modsvares af en tilsvarende regulering af det samlede årlige kommunale refusionsberettigede driftstilskud til det enkelte egnsteater.

Kapitel 4

Egnsteateraftalen

§ 6. Egnsteateraftalen, jf. § 3, skal indeholde oplysninger om teatrets virkeområde, de konkrete mål for aftaleperioden, de økonomiske og lokalemæssige forhold, samt bestemmelser om evaluering og genforhandling af aftalen.

Stk. 2. Egnsteateraftalen skal endvidere indeholde oplysninger om teatrets huslejeudgifter og om finansieringen af disse udgifter.

Stk. 3. Regulering af minimum, jf. stk. 1, svarende til den årlige pris- og lønopregning af finanslovsbevillingen til egnsteatre, kan i aftaleperioden modsvares af en tilsvarende regulering af det samlede årlige kommunale refusionsberettigede driftstilskud til det enkelte egnsteater.

Stk. 4. Kunstrådet kan bistå kommuner og teatre ved udarbejdelse af egnsteateraftalerne.

Stk. 5. Kunstrådet skal have mulighed for at kommentere udkastet til egnsteateraftalerne.

Stk. 6. Kunststyrelsen kan udarbejde vejledende retningslinjer for indholdet af egnsteateraftalerne.

Kapitel 4

Ansøgningsfrist

§ 7. Senest 1. april forud for det finansår, hvor en egnsteateraftale forventes at træde i kraft, fremsender kommunerne et aftaleudkast til Kunststyrelsen. Dette gælder både for nye aftaler og for forlængelse af gældende aftaler. Kunststyrelsen påser, at aftalen opfylder betingelserne i §§ 4 – 6.

Stk. 2. Når egnsteateraftalen er underskrevet af aftaleparterne fremsendes den un-

derskrevne aftale til Kunstrådet til orientering.

Kapitel 5

Beregning og udbetaling af statsrefusion og særligt statsligt tilskud

§ 8. Kommunernes refusionsberettigede tilskud til det enkelte egnsteater i henhold til § 1 beregnes på grundlag af oplysninger om kommunens tilskud til egnsteatrets drift og husleje fastlagt i egnsteateraftalen, jf. § 5.

Stk. 2. Endelig beregning af refusionen i henhold til teaterlovens § 15 finder sted på grundlag af regnskaber for egnsteatrene, der er godkendt af de tilskudsydende kommuner. Den endelige refusion kan dog ikke overstige den forskudsvis udbetalte refusion.

§ 9. Staten kan yde et særligt driftstilskud til egnsteatre, der indtil 1. januar 2007 har modtaget støtte fra en eller flere amtskommuner.

Stk. 2. For aftaler, i henhold til § 3, der er indgået før 1. januar 2007, med en amtskommune som tilskudsyder, gælder, at aftalen kan opretholdes i den indgåede periode på de aftalte økonomiske vilkår, således at staten i aftaleperioden yder et særligt driftstilskud til det enkelte egnsteater svarende til det hidtidige amtskommunale tilskud i henhold til aftalen.

§ 10. Tilskud til husleje kan kun udgøre indtil 15 pct. af det samlede refusionsberettigede driftstilskud til det enkelte egnsteater. For de egnsteatre, der modtager et særligt statsligt driftstilskud, kan huslejen højst udgøre 15% af det samlede kommunale refusionsberettigede driftstilskud og det statslige driftstilskud.

Stk. 2. Ved husleje forstås i denne bekendtgørelse lejeudgifter eller tilsvarende udgifter til lokaler og bygninger, som teatret disponerer over. Udgifter til lokale- og bygningsdrift som f.eks. udgifter til lys, vand, varme og rengøring betragtes ikke som husleje.

Stk. 3. Kunststyrelsen afgør, om et tilskud skal betragtes som tilskud til husleje.

Stk. 2. Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 628 af 28. juni 1996 ophæves.

§ 11. Kunststyrelsen varetager på Kulturministeriets vegne administrationen af statens bevilling til egnsteatre. Statens tilskud udbetales kvartalsvis forud, således at første udbetaling sker 1. januar.

Kapitel 6

Teaterledelse

§ 12. Den offentlige hovedtilskudsyder, dvs. pågældende kommune eller Kunststyrelsen, skal godkende løn- og ansættelsesvilkår for teaterlederen eller -ledelsen, jf. teaterlovens § 31, stk. 2.

Stk. 2. Der må ikke uden Kulturministeriets samtykke gøres indskrænkninger i teaterledelsens ret til frit og uafhængigt at træffe bestemmelse om repertoire, engagement og øvrige kunstneriske spørgsmål, jf. teaterloven §31, stk. 2.

Kapitel 7

Regnskab og revision

§ 13. Revideret regnskab godkendes af egnsteatrets hovedtilskudsyder, dvs. den pågældende kommune eller Kunststyrelsen. Hvis hovedtilskudsyderen er en kommunal myndighed indsendes det godkendte regnskab til Kunststyrelsen senest 4 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Stk. 2. Regnskabet skal følge den til enhver tid gældende regnskabsinstruks fra Kunststyrelsen.

Stk. 3. Afgivne tilsagn kan bortfalde, og udbetalte tilskud kan kræves tilbagebetalt i tilfælde, hvor tilskudsmodtager ikke opfylder betingelserne for tilskuddet eller ikke gennemfører den forudsatte aktivitet.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 14. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007.

Bilag 4: FAKTA OM EGNSTEATRE**Oversigt over egnsteatre samt egnsteatertilskud 2006:**

TEATER	TILSKUD 2006	BEMÆRKNINGER
Bellevue Teater	3.062.031 kr.	
Bornholms Egnsteater	2.826.670 kr.	
Cantabile II	3.521.670 kr.	Regional kulturaftale Storstrøms Amt
Carte Blanche	2.480.000 kr.	
Den Ny Opera	5.779.000 kr.	
Det Ny Musical Teater	5.200.000 kr.	
Fredericia Teater	7.750.000 kr.	
Teater Hedeland	3.442.227 kr.	
Himmerlands Egnsteater	2.350.000 kr.	
Holbæk Egnsteater	4.858.190 kr.	Regional kulturaftale Vestsjællands Amt
Ishøj Teater	2.336.031 kr.	
Limfjordsteatret	4.147.000 kr.	
Masken	3.635.000 kr.	Regional kulturaftale Storstrøms Amt
Mungo Park	5.472.664 kr.	
Musikdramatisk Teater	2.310.725 kr.	
Møllen	4.680.220 kr.	
Odin Teatret	5.483.036 kr.	
Odsherred Teater	3.326.291 kr.	Regional kulturaftale Vestsjællands Amt
Peter Schaufuss Balletten	7.385.770 kr.	
Randers Egnsteater	4.596.100 kr.	Regional kulturaftale Århus Amt
Team Teatret	7.445.168 kr.	
Teater Trekanten	2.795.000 kr.	
Teatret Fair Play	2.438.973 kr.	Regional kulturaftale Vestsjællands Amt
Teatret OM	1.238.160 kr.	
Thy Teater	2.325.748 kr.	
Taastrup Teater	5.186.000 kr.	
Vendsyssel Teater	5.226.105 kr.	
Vestvolden	4.145.345 kr.	

Geografisk placering af egnsteatrene, 2006

